

Besluitvormingsnotitie keuze HVC of BUCH

(bijlage 1 bij collegevoorstel)

De inleiding

De gemeente Bergen heeft de ambitie om de hoeveelheid restafval fors terug te dringen naar maximaal 30 kilogram per inwoner per jaar. Hiervoor heeft de BUCH nieuw grondstoffenbeleid opgesteld dat op 20 mei j.l. door de gemeenteraad is vastgesteld.

Het contract met de huidige inzamelorganisatie HVC loopt per 31 december 2022 af. Vanaf 1 januari 2023 moet de gemeente zich opnieuw oriënteren met welke partij zij de inzamelactiviteiten wil invullen. De gemeente heeft de huidige inzamelaar (HVC) en de eigen werkorganisatie (de BUCH) gevraagd om een aanbieding te doen gebaseerd op het vastgestelde grondstoffenplan.

Ongeacht de uitkomst van de keuze voor de inzamelpartij blijven beide partijen ook in de toekomst samenwerken. De gemeente Bergen is aandeelhouder in HVC voor wat betreft de verwerking van restafval, gft en kunststof verpakkingen, blik en drinkpakken. Een aantal van de flankerende maatregelen uit het grondstoffenplan zoals bijvoorbeeld de handhaving en het schoonhouden van de openbare ruimte worden uitgevoerd door de BUCH. Deze keuzes staan in deze notitie niet ter discussie en worden gecontinueerd op de huidige wijze. Deze notitie richt zich enkel op het besluit wie in de toekomst de inzamelactiviteiten zal gaan uitvoeren.

Beide partijen hebben door hun unieke positie ook een voordeel voor het doen van een aanbieding. Doordat HVC ook de verwerking doet, kan zij haar dienstverlening optimaal aan laten sluiten bij de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van verwerking, waardoor innovaties voor nieuwe producten op dit gebied makkelijker op gang kunnen worden gebracht. De BUCH heeft geen eigen verwerking, maar is wel geworteld in het gebied, en kent de inwoners uit het gebied en de problematiek die in de kernen speelt niet alleen uit het afvalinzamelperspectief. De BUCH heeft ook inzicht in buurtschappen, gepland onderhoud, verkeerswensen ed. Hierdoor kan de BUCH goed inspelen op al het maatwerk dat voor de inwoners nodig is om de gedragsverandering van de inwoners zo soepel mogelijk te laten verlopen. Doordat er meerdere ploegen in de wijk zijn (handhaving, reiniging, groen) zijn er ook steeds ogen en oren in de wijk en kunnen behoeftes sneller worden opgepakt.

Het voortraject

In het voorjaar van 2020 werd de vraag over de nieuwe inzamelpartner ook voorgelegd aan het college. Het advies was om het bestaande contract met HVC op te zeggen en de inzameling te beleggen bij de BUCH. Dit advies werd vergezeld door een rapport dat door IPR Normag was opgesteld over problemen in de samenwerking. Het college nam het advies over en heeft het voor een wensen en bedenkingenprocedure voorgelegd aan de raad. Tijdens de behandeling in de commissie bleek er behoefte aan meer informatie en vergelijkingsmateriaal op basis waarvan deze keuze beter gemaakt kon worden.

Samen met de raad is besloten om het traject om te draaien, en eerst een keuze te maken over het 'wat' alvorens de keuze te maken over het 'wie'. De BUCH heeft het grondstoffenplan opgesteld. Zowel HVC als de inwoners van Bergen hebben hier input voor gegeven. Het grondstoffenplan omvat een pakket van maatregelen die er samen voor zorgen dat er een gedragsverandering tot stand komt. Dit grondstoffenplan is in mei 2021 vastgesteld.

Beide partijen willen dat de gemeente Bergen de keuze kan maken voor de inzamelorganisatie die het beste bij haar past. Om beide partijen een gelijke kans te geven een goed aanbod te doen voor de gemeente Bergen zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Beide partijen hebben zandbakregels opgesteld over hoe ze gedurende de totstandkoming van het aanbod met elkaar omgaan

- Beide partijen hebben samen op 21 juni een presentatie gehouden aan de raad waarin ze hun bedrijven nader hebben voorgesteld, en een kijkje achter de schermen gegeven hebben in de actuele projecten en de toekomst van beide bedrijven.
- Beide partijen hebben samen de uitgangspunten vastgesteld die gebruikt zijn voor hun aanbiedingen'. Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op het grondstoffenplan

Deze notitie is ook voor commentaar overlegd aan de HVC. HVC heeft ervoor gekozen om een managementreactie toe te voegen. Deze is bijgevoegd als bijlage V bij de besluitvormingsnotitie.

De uitgangspunten

Beide partijen hebben een aanbieding gedaan op basis van het vastgestelde grondstoffenplan. Om de vergelijking zo transparant mogelijk te maken (en appels met appels te vergelijken) zijn beide partijen uitgegaan van de volgende afspraken:

- Er wordt uitgegaan van 15.136 aansluitingen. Deze aansluitingen komen uit het heffingen bestand, en zijn de basis waarop beide partijen afrekenen
- Er wordt uitgegaan van inzameling bij de laagbouw door middel van drie minicontainers (rest, GFT en PBD) die elk iedere drie weken worden geleegd
- In het gebied waar een derde container niet mogelijk is (met name Egmond aan Zee) wordt de restafval container vervangen door een PBD container. Het restafval kunnen inwoners aanbieden in ondergrondse containers in de openbare ruimte
- Bij de hoogbouw worden er gft containers (cocons) geplaatst zodat de inwoners van de hoogbouw hun etensresten kunnen scheiden
- Er worden luiercontainers geplaatst zodat jonge ouders en mensen die incontinent zijn hun luiers niet drie weken hoeven te bewaren in hun container.
- Een aantal milieuparkjes worden geüpdatet of uitgebreid
- Er is maatwerk voor mensen met medisch afval, en een informatiepakket voor het toeristisch afval
- In 2024 wordt een tariefprikkel ingevoerd. In 2023 krijgen de inwoners inzicht in hun eigen aanbiedgedrag en kunnen de inwoners al oefenen met de nieuwe situatie.
- De toekomst van de milieustraten in de gemeente Bergen wordt vormgegeven in een aparte beleidsnotitie. Tot het moment van besluitvorming wordt uitgegaan van continuering van de huidige dienstverlening.
- Er is een uitgebreid communicatieprogramma dat alle wijzigingen begeleid.

Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de verwachte veranderingen in de hoeveelheden afval, en in de aantallen van de containers ed. Deze afspraken kunt u teruglezen in bijlage 1.

Het voorbehoud

Omdat de uitgangspunten in beide aanbiedingen gelijk zijn kan er een vergelijking tussen beide partijen plaatsvinden. Het aanbod is wel een aanbod op basis van tarieven van 2021. Dit betekent dat de uiteindelijke kosten zullen worden geïndexeerd.

1. HVC werkt voor alle kosten met een index vanaf het jaar 2021;
2. De BUCH heeft de urentarieven voor 2023 en 2024 al geïndexeerd. Voor de andere kosten geldt vanaf 2021 en voor de uurtarieven geldt na 2024 een index;
3. Er wordt gewerkt met geprognosticeerde aantallen voor afval. Deze worden niet gegarandeerd;
4. Er is gewerkt met tarieven voor verwerking op basis van 2021. De tarieven voor deze stromen volgen de marktprijzen en werken doorgaans niet via een vaststaande index, maar worden wel

jaarlijks bijgesteld. De verwerking van de afvalstromen ligt vast binnen contracten, en maakt geen onderdeel uit van de besluitvorming. Omdat de maatregelen in het grondstoffenplan wel effect hebben op de hoeveelheden, is er in de aanbidding wel uitgerekend welk effect de maatregelen hebben.

Dit betekent dat uit de aanbidding nog geen tariefstelling kan worden afgeleid voor 2023 en 2024. Deze notitie richt zich niet op de exacte tariefstelling maar op de keuze van de inzamelorganisatie. Het prijsvergelijk en de ontwikkeling in de kosten is wel inzichtelijk.

De hoogte van de afvalstoffenheffing wordt jaarlijks opgenomen bij de behandeling van de begroting waarna de afvalstoffenheffing in december officieel ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd.

Aanvullende kosten

Ongeacht of de gemeente Bergen ervoor kiest voor de BUCH of voor de HVC zijn er een aantal kosten die partij-onafhankelijk zijn; Dit zijn onder meer de kosten voor de inning van de afvalstoffenheffing, de betaling van de papierinzamelende verenigingen, de handhaving, de schoonmaak van de openbare ruimte die gerelateerd kan worden aan de inzameling, de kwijtscheldingen, de kosten voor de bestuurlijke communicatie en de afstemming van het beleid. Deze kosten komen in beide gevallen bovenop de kosten in de aanbidding, en bepalen mede de hoogte van de afvalstoffenheffing.

Een deel van deze kosten zitten ook nu al binnen de afvalstoffenheffing. Wij verwachten dat de volgende structurele kosten erbij komen als gevolg van de implementatie van het grondstoffenplan:

- Meerkosten schoonmaak wijkparken gerelateerd aan de inzameling € 65.000
- Handhaving € 75.000
- Extra kosten Cosensus voor de doorberekening van diftar € 35.000

Juridische positie

Om te kunnen beoordelen of de gemeente zonder meer moet aanbesteden is het van belang om de uit te besteden activiteiten te kwalificeren. De dienstverlening op het gebied van de inzameling van afval in de gemeente Bergen is te kwalificeren als overheidsopdracht voor diensten in de zin van artikel 1.1 Aanbestedingswet. Voor een overheidsopdracht voor diensten geldt momenteel een drempelwaarde van € 214.000. De dienstverlening van de inzameling in de gemeente Bergen valt binnen de aanbestedingswetgeving en heeft een geschatte waarde die ruim boven de drempelwaarde ligt. Daarom dient deze dienst in beginsel Europees te worden aanbesteed.

Op dit moment speelt de vraag of de gemeente de dienstverlening na afloop van de huidige dienstverleningsovereenkomst met HVC de werkzaamheden gaat laten uitvoeren door de eigen werkorganisatie BUCH of dat zij de werkzaamheden opnieuw kan verlenen aan HVC door middel van een uitsluitend recht. Bij beide partijen zal een beroep gedaan moeten worden op een uitzondering op de Aanbestedingswet 2012.

De gebruikte uitzondering is in beide gevallen verschillend en kent ook een verschillend voorwaarden- en risicoprofiel.

Positie BUCH: INBESTEDING

De BUCH is verenigd in een gemeenschappelijke regeling (GR) en is de eigen werkorganisatie van de vier deelnemende gemeenten. De vier gemeenten zijn gezamenlijk eigenaar van de BUCH en hebben de volledige zeggenschap over de activiteiten van de werkorganisatie. Deze uitzondering op het aanbestedingsrecht wordt door een rechter altijd geaccepteerd. Er is in dit geval geen sprake van een risicoprofiel.

Positie HVC: Uitsluitend recht

HVC is een naamloze vennootschap, waarvan de opzet complexer is dan de BUCH werkorganisatie. De activiteiten van HVC vallen in drie onderdelen uiteen, namelijk:

- De verwerking en de recycling van afval en grondstoffen
- De inzameling van afval en grondstoffen
- De productie en levering van duurzame energie.

Voor wat betreft de verwerking van de afvalstromen is de gemeente Bergen aandeelhouder in de HVC, en hierdoor ontstaat een positie van quasi-inbesteding (zie artikel 2.24b Aanbestedingswet 2012). Voor wat betreft de inzameling van het afval en grondstoffen is de gemeente **geen** aandeelhouder, en kan er geen beroep worden gedaan op de uitzondering van inbesteding.

De wet geeft echter ook een andere mogelijkheid om af te wijken van de verplichting om Europees aan te besteden, namelijk door middel van het verlenen van een uitsluitend recht, ook wel een “alleenrecht” genoemd. Deze uitzondering is opgenomen in art. 2.24 sub a Aanbestedingswet 2012. Deze uitzondering kent een ander risicoprofiel en een andere set met voorwaarden. Met andere woorden: dat bij de opdrachtverlening aan een bepaalde entiteit geen beroep kan worden gedaan op de quasi-inhouse uitzondering uit artikel 2.24b Aanbestedingswet 2012, brengt niet automatisch met zich mee dat er ook geen uitsluitend recht kan worden verleend aan die entiteit op grond van artikel 2.24 sub a Aanbestedingswet 2012. Dit zijn twee los van elkaar staande uitzonderingen op de aanbestedingsplicht, waarbij de voorwaarden om aan die uitzonderingen op de aanbestedingsplicht te voldoen ook van elkaar verschillen.

Voor een succesvol beroep op de uitzondering van het uitsluitend recht moet in ieder geval aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- een aanbestedende dienst gunt een opdracht aan
- een andere aanbestedende dienst
- op basis van een uitsluitend recht dat
- wettelijk of bestuursrechtelijk bekend is gemaakt
- en waarvan de bepalingen in overeenstemming zijn met het VWEU

Dit zijn cumulatieve voorwaarden, hetgeen betekent dat voor een succesvol beroep op deze uitzondering aan alle voorwaarden moet zijn voldaan.

Indien belanghebbenden bezwaar maken tegen het verleende uitsluitende recht, zal een rechter beoordelen of aan alle voorwaarden is voldaan om gebruik te kunnen maken van deze uitzondering op de aanbestedingsplicht. Indien de rechter besluit dat het uitsluitend recht op onjuiste wijze gevestigd is, of dat de gemeente in het geheel geen beroep de uitzondering toekomt, dan zal de gemeente de onrechtmatigheid moeten wegnemen. Dit betekent dat de Gemeente – conform de overwegingen van de rechter – de constructie zal moeten aanpassen en mogelijk alsnog Europees zal moeten aanbesteden.

Tegen het thans in 2012 verleende uitsluitende recht aan HVC voor een periode van 10 jaar is tot op heden door andere marktpartijen geen bezwaar gemaakt. Dit biedt echter geen garantie voor de toekomst.

Op 23 juli 2021 ontving de gemeente Bergen een brief van AVR-afvalverwerking B.V. (AVR). AVR is net als HVC een partij die zich richt op de verwerking en recycling van afval en grondstoffen. AVR claimt in deze brief dat de quasi-inbesteding bij HVC voor de verwerking van het afval door de veranderende situatie in de markt niet langer voldoet aan de voorwaarden voor quasi-inbesteding. HVC bestrijdt dit in haar memo van 11 augustus 2021. De brief van AVR betreft het aandeelhouderschap en de verwerking van het afval en heeft geen enkele link met de onderstaande keuze voor de inzameling van het afval. Het geeft wel aan

dat de activiteiten van HVC en de keuzes die HVC maakt bij het afsluiten van haar contracten door marktpartijen in de gaten wordt gehouden.

Om deze reden hebben wij de advocaten van Nysingh gevraagd om een advies op te stellen. De managementsamenvatting met de belangrijkste conclusies treft u hieronder aan. Voor de overwegingen die tot deze conclusies hebben geleid, verwijs ik u naar het gehele advies, die als bijlage 2 bij dit memo is gevoegd.

Managementsamenvatting behorende bij Advies uitsluitend recht

- De Gemeente is als aanbestedende dienst verplicht om al hetgeen zij door een derde wil laten uitvoeren – behoudens uitzonderingen – (Europees) aan te besteden.
- Er is echter geen sprake van een aanbestedingsplicht indien de Gemeente een beroep kan doen op één van de wettelijke uitzonderingen op deze aanbestedingsplicht.
- Op basis van de voorhanden informatie zijn wij van mening dat het verdedigbaar is dat de Gemeente een beroep kan doen op de uitzondering van het uitsluitend recht uit art. 2.24 sub a Aanbestedingswet 2012, mits kan worden vastgesteld dat van buitenlandse interesse geen sprake is. De uitzondering van het uitsluitend recht vergt verder de nodige te nemen stappen, waaronder het opstellen van een concept verordening, het publiceren daarvan en het openstellen van rechtsbescherming.
- Het voornaamste risico bij het ten onrechte verlenen van een uitsluitend recht (en dus het onderhands gunnen van de opdracht, terwijl er sprake is van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht) is dat een marktpartij een kort geding aanhangig maakt en stelt dat voor de betreffende activiteit geen uitsluitend recht aan HVC mag worden verleend maar dat een Europese aanbesteding moet worden gehouden. Een ander risico is dat de accountant bij de rechtmatigheidscontrole vraagtekens plaatst bij de verlening van het uitsluitend recht aan HVC of dat een klacht wordt ingediend bij de Europese Commissie of de Commissie van Aanbestedingsexperts. Een laatste risico is dat een concurrent (of een oppositiepartij in de gemeenteraad) stelt dat HVC geen marktconforme vergoeding krijgt voor de verleende activiteiten, hetgeen in strijd met de staatssteunregels kan komen.

De aanbiedingen

Beide partijen hebben in de afgelopen jaren ervaring opgedaan in de dienstverlening die erop gericht is om inwoners te bewegen om minder restafval en meer grondstoffen gescheiden aan te bieden. Beide partijen implementeerden eerder een combinatie van serviceprijkkels en een financiële prikkel en snappen welke activiteiten hierbij moeten worden ingericht.

Opmerking vooraf

De dienstverlening van het wassen van de ondergrondse containers is in beide aanbiedingen opgenomen. Deze dienstverlening is OPTIONEEL. Dit is als zodanig door de BUCH ook verwerkt. HVC had deze kosten meegenomen in zijn totaalprijs. Voor het vergelijkbaar maken tussen de beide aanbiedingen zijn deze kosten in beide gevallen uit de totaalprijs weggelaten, en als optioneel toegevoegd. Voor de volledigheid zijn beide aanbiedingen toegevoegd als bijlage 3 en 4.

De aanbiedingen zijn zoals gezegd gebaseerd op het volledige dienstenpakket dat is beschreven in het grondstoffenplan, en op de uitgangspunten zoals deze zijn toegevoegd in bijlage 1. Beide partijen hebben wel een aantal accentverschillen in hun aanbieding.

Aanbieding HVC

HVC biedt de dienstverlening aan voor een bedrag van € 3.761.000 per jaar.
--

HVC biedt aan om de uitrol van het grondstoffenplan te versnellen. Een deel hiervan is door het college al besloten; de uitrol van de PBD bak, alsmede het omgekeerd inzamelen in Egmond aan Zee zal in 2022 worden uitgevoerd. HVC doet hier nog een schepje bovenop, en geeft aan dat alle servicemaatregelen in 2022 zijn ingevoerd, zodat op 1 januari 2023 gestart kan worden met de tariefprikkel.

Daarnaast beschrijft HVC in het hoofdstuk de belofte een aantal toekomstperspectieven. Dit zijn projecten waar HVC mee aan de slag is, en die ze voor de gemeente Bergen willen en kunnen uitrollen.

Volledigheidshalve moet wel worden opgemerkt dat de consequenties van deze beloften nog niet zijn doorgerekend in het financiële plaatje, met uitzondering van de kosten voor de elektrische voertuigen.

De incidentele kosten zijn door HVC eenmalig opgenomen. Dit betekent dat deze kosten drukken op het eerste jaar (2022), en dat er vanaf 2023 de nieuwe tariefstelling geldt.

Door de versnelde uitrol garandeert HVC ook al eerder de voordelen voor de gemeente Bergen. Daarom garandeert HVC het nieuwe prijspeil al vanaf 2022. Dit betekent dat voor de komende jaren de tarieven er als volgt uitzien

jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
basis	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000
Eenmalig	€ 193.000						
totaal	€ 3.954.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000

Aanbieding BUCH

De BUCH biedt de dienstverlening op basis van alleen een serviceprikkel aan voor een bedrag van € 3.537.000 per jaar. De BUCH biedt de dienstverlening op basis van een serviceprikkel gecombineerd met een prijsprikkel aan voor een bedrag van € 3.186.000 per jaar.

De aanbidding van de BUCH geldt vanaf 2023. Er is immers met HVC afgesproken dat zij in 2022 nog een jaar zullen inzamelen. Dit betekent ook dat er in 2022 slechts beperkt voorbereidingen kunnen worden getroffen voor de serviceprikkel. Er zullen wel al materialen en inzamelvoertuigen worden ingekocht, alsmede zal er gestart worden met de communicatiecampagne. De kosten zijn om het overzicht te behouden getotaliseerd opgenomen binnen 2022 en 2023 (het eerste jaar van inzameling).

De incidentele kosten zijn door de BUCH eenmalig opgenomen. Dit betekent dat zij deze kosten drukken op de eerste jaren, en dat er vanaf 2024 optimaal geprofiteerd kan worden van de structurele besparing.

Dit betekent dat voor de komende jaren de tarieven er als volgt uitzien

jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
basis		€ 3.537.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000
Eenmalig	€ 369.000		€ 356.000				
totaal		€ 3.906.000	€ 3.542.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000

Thema's

Beide partijen geven een aantal thema's een centrale plek in hun aanbidding

Duurzaamheid

De belangrijkste duurzaamheidsvoordelen worden behaald met de omslag van het minder inzamelen van restafval dat verbrand moet worden, en het meer inzamelen van grondstoffen die opnieuw gebruikt kunnen worden. Daarnaast hebben beide partijen ook gekeken naar hun wagenpark.

- HVC geeft aan al vanaf 2022 met een elektrische achterlader te gaan rijden in het gebied van Bergen en belooft in 2023 alle voertuigen in de gemeente Bergen te vervangen door elektrische voertuigen.
- De BUCH rijdt momenteel met het hele grote wagenpark met 100% HVO (hydrotreated vegetable oil). De kleine voertuigen binnen de BUCH rijden elektrisch.

De ketenemissies van 100%HVO en elektrisch rijden op basis van Well to Wheel en op basis van de Nederlandse elektriciteitsmix zijn nagenoeg gelijk. Op basis van de gegevens die worden bijgehouden in het kader van de GREEN DEAL CO2 emissiefactoren worden de Well to Wheel emissies als volgt weergegeven

- Elektrisch rijden 0,475 kg CO2 equivalent (op basis van een mix van het elektriciteitsnet)
- HVO100 0,314 kg CO2 equivalent

Ter vergelijking is de Well to Wheel van de normale fossiele diesel 3,473 kg CO2 equivalent. Beide systemen bereiken hiermee een hele grote verbetering ten opzichte van de traditionele vrachtvoertuigen (bron Green Deal: [Lijst emissiefactoren | CO2 emissiefactoren](#)).

Zodra de mogelijkheid beschikbaar komt om op volledig groene stroom te rijden, dan loopt de uitstoot van de elektrische voertuigen nog verder terug naar 0 kg CO2 equivalent. Beide partijen houden uiteraard alle ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend in de gaten.

Innovatie

Beide partijen geven ook aandacht aan innovatie van hun producten. Zo bieden beide partijen een afvalapp aan die het inwoners makkelijker maakt om hun afval goed aan te bieden, en die steeds verder ontwikkeld wordt. HVC richt zich op de introductie van een spelelement. De BUCH biedt naast de basisfunctionaliteit ook inzicht in het eigen aanbiedgedrag via de website van cocensus, waar mensen AVG proof met hun DigiD kunnen inloggen.

Advies

Op basis van de uitgebrachte aanbiedingen adviseren wij om de dienstverlening in de toekomst te laten uitvoeren door de eigen uitvoeringsorganisatie de BUCH.

De redenen hiervoor zijn drieledig

1. Financieel; Structureel voordeel voor de inwoners.

Op termijn is de aanbieding financieel gunstig ten opzichte van 'niets doen' en de huidige dienstverlening continueren. Daarvoor zijn er wel extra investeringen nodig in de eerste twee jaren (2023 en 2024). De aanbieding van de BUCH is vanaf 2025 een stuk gunstiger. Voor het bepalen van de tarieven zijn de structurele kosten opgeteld bij de eenmalige kosten in het jaar dat ze vallen. HVC is de vastgestelde inzamelaar in 2022 en doet derhalve als enige ook voor dit jaar een aanbieding. De vergelijking vindt plaats vanaf 2023 en verder. Wel moet worden meegenomen dat HVC in 2022 het voordeel al aanbiedt. De omvang van dit voordeel wordt geraamd op ca € 407.000,-

Beiden aanbiedingen zijn vergeleken **zonder index**. Met een index moet wel rekening worden gehouden. Voor beide partijen wordt rekening gehouden met een BPI index op basis van prijspeil 2021. Voor de BUCH zijn de uren in 2023 en 2024 al geïndexeerd. Vanaf 2025 wordt bij de BUCH net als bij de HVC ook de uren geïndexeerd.

jaartal	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
HVC	€ 3.954.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000	€ 3.761.000
BUCH	nvt	€ 3.906.000	€ 3.542.000	€ 3.186.000	€ 3.186.000	€ 3.1856.000	€ 3.186.000
GOEDKOPER		HVC	BUCH	BUCH	BUCH	BUCH	BUCH
VERSCHIL		€ 145.000	€ 219.000	€ 575.000	€ 575.000	€ 575.000	€ 575.000

De verschillen zitten met name in de keuze van de inzamelmethode. Doordat de BUCH grotendeels met zijladers inzamelt wordt er bespaard op de inzamelkosten. Tussen de dienstverlening van HVC en de BUCH zit op termijn ca € 37,- verschil.

2. De BUCH heeft hele korte lijnen met de inwoners en met de andere afdelingen

Doordat de BUCH niet alleen de afvalinzameling verzorgt maar ook alle andere dienstverlening op het gebied van de openbare ruimte, handhaving en toezicht, en diverse sociale voorzieningen in de wijken uitvoert, zijn de lijnen naar de diverse kernen kort, en is de integratie met de andere beleidsterreinen relatief eenvoudig op te zetten. De wijkteams en de handhavers kunnen snel worden betrokken indien bijvoorbeeld de bijplaatsingen een probleem worden, en informatie over verbouwingen en nieuwe infrastructuur komt in een vroegtijdig stadium gemakkelijk bij de inzamelorganisatie. De openbare ruimte is volledig ingericht via wijkgericht werken, en de integratie van afval binnen dit team leidt aan beide kanten tot versterking van de service richting de inwoners.

De BUCH heeft contacten met alle buurt- en wijkverenigingen binnen de gemeente en heeft meerdere wijkbeheerders en gebiedsregisseurs in dienst. Daarbovenop heeft de BUCH in de aanloop naar het grondstoffenplan een inwonerspanel opgezet voor het grondstoffenplan. In dit panel denken inwoners mee op het gebied van afval en het maatwerk dat hiervoor nodig is. Deze inwoners hebben aangegeven ook in de implementatiefase graag betrokken te blijven.

In een project waarin gedragsverandering centraal staat zijn juist deze korte lijnen met de inwoners en het snel en flexibel reageren van de organisatie belangrijk om weerstanden weg te nemen en geen draagvlak te verliezen onder de inwoners.

3. Bestuursopdracht van de BUCH gemeenten: We hebben elkaar nodig, we versterken elkaar

Na het vaststellen van Berenschot Rapport voor de Evaluatie BUCH-samenwerking is gekeken op welke wijze met name de aanbevelingen uit dit rapport over gezamenlijkheid op een goede manier kunnen worden geïmplementeerd. Deze gezamenlijkheid kan met name op de inhoud verder uitgebreid worden en de afname van het beleidsveld afval door de gemeente Bergen is hierbij een goede mogelijkheid. We hebben elkaar immers nodig en kunnen elkaar goed versterken. Met andere woorden, de gemeente Bergen profiteert van de ervaringen die opgedaan zijn in de andere gemeenten, en alle gemeenten profiteren van de schaalgrootte die de gemeente Bergen in de inzamelorganisatie brengt.

Al dan niet versnellen van de invoering van het grondstoffenplan

In het grondstoffenplan is heel bewust gekozen voor een gefaseerde uitrol van de dienstverlening. Om de tariefprikkel goed te kunnen uitvoeren zijn een groot aantal voorbereidende maatregelen nodig. Er moeten niet alleen een groot aantal logistieke maatregelen worden uitgevoerd (plaatsen gft en luiercontainers, aanpassen milieuparkjes) maar daarnaast is er door de aanwezigheid van veel huisjes verhuur aan toeristen ook het een en ander aan maatwerk in te regelen. Dit vergt tijd. Een versnelling met een start gedurende een jaar is meestal niet wenselijk, omdat dit binnen het belastingsysteem (afvalstoffenheffing) kan leiden tot onvoorziene effecten, als er deels met een vaste en deels met een variabele heffing gerekend moet worden.

Een ander belangrijk project is het administratief op orde brengen van het inzamelbestand. De containers zijn allemaal voorzien van een chip, die op een adres geregistreerd is. Omdat we echter niet geregistreerd

inzamelen is er geen garantie dat de containers in het bestand en de containers op straat gelijk zijn. Hier zal een controle op moeten plaatsvinden voorafgaand aan de introductie van de tariefprikkel.

Het advies blijft daarom om het grondstoffenplan gefaseerd in te voeren, en 2023 te benutten voor een gedegen voorbereiding. Indien het college echter anders besluit, dan is ook de BUCH bereid om de dienstverlening versneld in te voeren.

Bijlagen

1. Lijst met uitgangspunten
2. Juridisch Advies inzake alleenrecht
3. Aanbieding HVC
4. Aanbieding BUCH

Uitgangspunten voor aanbieding

VERSCHUIVING VAN DE AANSLUITINGEN	2021		
	INWONERS	AANSLUITINGEN	
HOOGBOUW EN VERZAMEL	3396	2830	
LAAGBOUW	26569	12306	
	29965	15136	
Er verschuiven bij de PBD inzameling 1200 aansluitingen van rest mini naar rest ondergronds	2022		
	INWONERS	AANSLUITINGEN	
HOOGBOUW EN VERZAMEL REST	4836	4030	
LAAGBOUW REST	25129	11106	
LAAGBOUW GFT EN PBD	26569	12306	
	29965	15136	
AANTAL			
DICHTHEID CONTAINERS WOONHUISAANSLUITINGEN	REST	1,22	15000
	GFT	1,30	16000
	PBD	1,00	12306

VERZAMELCONTAINERS (BOVEN EN ONDERGRONDS)	2021 (NU)	2023
RESTAFVAL	73	91
GFT FAKEZUILEN	0	80
PBD	23	18
OPK	18	28
GLAS	36	36
TEXTIEL	12	14
ELEKTRISCHE APPARATEN	0	7
LUIERS EN INCONTINENTMATERIAAL	0	7
LOGISTIEK GRONDSTOFFENPLAN		
MINICONTAINERS REST-GFT-PBD	1X 3 WEKEN LEGEN	
MINCONTAINERS GFT SCHOONMAAK	2X PER JAAR	OPTIONEEL
BLADKORVEN	VOOR EN NAJAAR	APRIL, MEI, OKTOBER, NOVEMBER
OUD PAPIER EN KARTON PREVENTIE	INTRODUCTIE JA-JA STICKER	OPTIONEEL
DIENSTVELENING AAN VERENIGINGEN	BLIJFT GELIJK VOORLOPIG	
MILIEUSTRAT	BLIJFT GELIJK VOORLOPIG	AFHANKELIJK VAN BESLUITVORMING
OMSCHRIJVING EN PRIJSSTELLING DIFTAR		
(MINIMAAL OMSCHREVEN IN GRONDSTOFFENPLAN:)		
AANGEPAST TARIEF LAAGBOUW-HOOGBOUW		
IN 2023 TESTEN MET INWONERS		
INTRODUCTIE MOGELIJKHEID TOT GROTE EN KLEINE CONTAINERS (240,140) VOOR REST EN GFT		
MOGELIJKHEID TOT GRATIS EXTRA GFT (1) EN PBD (1), REST ALLEEN TEGEN BETALING		
GROF AFVAL AAN HUIS TEGEN BETALING		
MAATWERK TROMMELS MET DUBBELE INWERPOPENING BIJ DIVERSE LOCATIES		
MAATWERK MEDISCH AFVAL: MOGELIJKHEID GRATIS EXTRA CONTAINER		

COMMUNICATIE		
OMSCHRIJVING EN PRIJSSTELLING AANPAK NEVENEFFECTEN H9		
OMSCHRIJVING EN PRIJSSTELLING FLANKEREND BELEID H10		
EXPLOITATIELASTEN STRUCTUREEL		
INZAMELING RESTAFVAL, GFT EN PBD (BRON EN NASCHEIDING)		
INZAMELING MILIEUPARKJES EN PAPIERINZAMELING VERENIGINGEN (GRONDSTOFFEN)		
INZAMELING GROF AFVAL AAN HUIS		
INZAMELING GROF AFVAL, CHEMISCH AFVAL EN ELEKTRISCHE APPARATEN MILIEUSTRAAAT		
BACKOFFICE EN OVERHEAD: COMMUNICATIE CONTAINERBEHEER, KLANTENSERVICE, AFVALCOACHING, AFVALAPP ETC		
IMPLEMENTATIEKOSTEN EENMALIG		
KOSTEN VERWERKING:		
KOSTEN VERWERKING OP BASIS VAN PRIJSPEIL 2021		
INCLUSIEF TRANSPORT EN OP- EN OVERSLAG		
INCLUSIEF VERBRANDINGSBELASTING OP BASIS VAN PRIJSPEIL 2021		
AANTAL TUINKORVEN	30	
BAKJES VOOR DE HOOGBOUW	1415	
aantal 30/60 liter	15	
		OP EN OVERSLAG EN TRANSPORT
	VERWERKING	ORT
Fijn huishoudelijk restafval	€ 86,74	€ 16,16
GFT	€ 64,93	€ 12,34
Papier	-€ 50,00	€ 0,00
PMD/PBD		
Glas wit	-€ 35,19	€ 16,01
Glas BOnt	-€ 19,38	€ 16,01
Textiel	-€ 125,00	€ 16,60
Grof huishoudelijk restafval	€ 150,00	€ 16,16
Afgedankte elektrische en electronische apparatuur (AEEA)	-€ 92,94	-
Asbesthoudend afval	€ 122,40	€ 38,33
C-hout	€ 77,52	€ 12,78
Gasflessen	€ 2.075,70	-
Grond	€ 21,17	
B-hout	€ 47,50	€ 10,97
Banden van voertuigen	€ 183,60	
Dakbedekking	€ 219,81	€ 34,07
Piepschuim		€ 613,27
Schoon puin	€ 4,59	€ 15,33
Gipsplaten en zacht puin	€ 58,14	€ 15,33
Grof tuinafval	€ 23,91	€ 21,93
Harde kunststoffen	€ 97,50	€ 25,55
Matrassen	€ 367,20	€ 114,99
Metalen	-€ 175,00	€ 12,78
Vlakglas	-	-
Klein chemisch afval (KCA)	€ 535,50	-
Plantaardige vetten	-€ 367,20	€ 16,16
verbrandingsbelasting 2021	€ 33,15	

in ton per jaar		2017	2018	2019	2020		2021			IMPLEMENTATIE SERVICEPRIKKEL		2023			IMPLEMENTATIE TARIEFPRIKKEL	
		tonnage	tonnage	tonnage	tonnage	kg/inw	tonnage	kg/inw		tonnage	kg/inw	tonnage	kg/inw		tonnage	kg/inw
Fijn huishoudelijk afval																
Fijn huishoudelijk restafval	86 %	5426	5388	5137	5350	201,4	5350	201,4		4123,6104	155,2	4123,6104	155,2		2680,34676	100,9
Fijn rest verzamel cont	14 %	876	856	829	864	254,3	864	254,3		785,4496	231,3	785,4496	231,3		510,54224	150,3
Totaal fijn rest		6302	6244	5966	6214	207,4	6214	207,4	- 21,00%	4909,06	163,8	4909,06	163,8	- 35%	3190,889	106,5
GFT		4386	4248	4423	4677	156,1	4677	156,1	7,50%	5027,775	167,8	5027,775	167,8	10%	5530,5525	184,6
Papier		1695	1635	1559	1561	52,1	1561	52,1	2,00%	1592,22	53,1	1592,22	53,1	12%	1783,2864	59,5
PBD		204	212	260	341	11,4	341	11,4	80,00%	613,8	20,5	613,8	20,5	57%	963,666	32,2
Glas		911	917	1068	1239	41,3	1239	41,3	0,00%	1239	41,3	1239	41,3	0%	1239	41,3
Textiel		171	115	152	148	4,9	148	4,9	5,00%	155,4	5,2	155,4	5,2	15%	178,71	6,0
Luiers																
Grof huishoudelijk afval																
Grof huishoudelijk restafval		629	624	728	827	27,6	827	27,6	0,00%	827	27,6	827	27,6	- 25%	620,25	20,7
Grof tuinafval		1093	986	1073	1559	52,0	1559	52,0	10,00%	1714,9	57,2	1714,9	57,2	5%	1800,645	60,1
andere grove stromen		2558	2995,8	3417	3783	126,2	3783	126,2	0,00%	3783	126,2	3783	126,2	0%	3783	126,2